

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Közföldet ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VII., Károly-kört 7. sz.
hova az előfizetők östzegek valamint a
kériratok küldendők.
Közföldet ár fél évre 5 korona.
Kériratok nem lesznek visszatérva.

KYADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

TARTALOM. Szivarjaink. — Orvoslást kérünk. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetmény.

Szivarjaink.

Nyilván a szivarok minősége felett írott cikkünk által, indíttatva egy itteni napilap legutóbb arra vállalkozott, hogy többé-kevésbé élces módon e tárggyal foglalkozzék és amint az már nem lehet másképp, a szivarok minőségét épen nem szakszerű módon ismerteti. Semmi különöset sem találunk mindezekben, ha rövidre rá ezután ugyanazon napilap nem közölt volna egy osztrák delegátus tomlából származó czáfolatot, melyben cikkíró azon véleményének ad kifejezést, hogy az osztrák szivarok sokkal, de sokkal rosszabbak a magyar szivaroknál, sőt az osztrák delegátus azt is megjegyzi, hogy itt a szivarozóknak valóságos eldorádó-juk van. Nos, ami ezt illeti, mi mit sem változtatunk az osztrák delegátus ur véleményén, miután egy emberfiának sem válik ártalmára, ha a magyar szivarok ezen urnak izlenek.

Az, a mit itt szó nélkül nem hagyhatunk, az egyesegyedül csak azon körülmény, hogy ez az ur itt kvazi szakembernek gerálja magát, a mennyiben megjegyzi, hogy elég alkalma volt neki ottthon mint képviselőnek tanulmányozni a szivargyárakat, azok üzemét s ott megfigyeléseket tenni. Továbbá nem hagyhatjuk említés nélkül a cikknek azon pontját sem, a hol a cikkíró azt iparkodik bizonyítani, hogy annak bizonyága, hogy a magyar szivarok jobbák az osztrák szivaroknál, már abban is nyilvánul, hogy azon határhelyeken, melyek Ausztriát Magyarországtól elválasztják, az osztrák oldalon az árusítás feltűnően csekély, a mennyiben az osztrákok szivarzsükségletüket a közeli Magyarországból könnyen fedezhetik. Azt azonban nagybölcsen elfelejtette az osztrák delegátus megvizsgálni, hogy vajlon a magyar oldalon szintén nem feltűnően csekély-e a határszéleken a szivarfogyasztás, mert ha ezt teszi vala, úgy fenti megjegyzése mint kártyaház omlik össze. Egyebekben nem szükséges a határszélekre mennünk annak konstatálása vegett, hogy Magyarországból Ausztriába csaknem semmi sem megy ki szivarokban, hanem épen megfordítva, onnan ide megszámlálhatlan tömegben szállítatnak. Ezzel azonban távol sem akarjuk azt állítani, hogy az osztrák szivarok jobbák volnának a magyar szivaroknál, de ez a tény mindenestre kétségtelenül áll.

Megbocsáthatlan hibát követnénk el, ha elakarnók hallgatni, hogy magában itt a fővárosban óriási mennyiségű osztrák szivart fogyasztanak, melyeket a közeli Bécsben vásárolnak és utazók

hoznak Budapestre. Valóban az olyan napilapok, melyek egy beküldő részéről ilyen téves közléseket fogadnak el és hoznak nyilvánosságra, nem tesznek jó szolgálatot sem a kincstárnak, sem a közönségnek. Nem látjuk be, miért ne nevezzük a dolgokat igazi nevükön és miért szükségesek olyan közlemények, melyek a dohánymonopolium vezető köreinek megtévesztésére alkalmasak. Igen szívesen vesszük, ha olyan törekvéseket látunk, melyek egy fogyasztási cikknek, mely az államkincstárnak jelentékeny hasznot hoz, javítását czelozzák s valóban sok éven keresztül ez könnyű módon így is volt; azonban jelenleg a szivarok rosszak, ez nem tagadható s hogyha az okok után kutatunk, hogy miért van ez így, nem lesz nehéz ez okokat megtalálnunk. A fogyasztás növekszik és természetesen növekednie is kell, ehhez azonban új gyárak berendezése feltétlenül szükséges. Innen van, hogy a míg egy új gyárat berendeznek s felállítanak két év is eltelik, a mely idő alatt megint csak újra mutatkozik szükségessége annak, hogy egy vagy két nagyszabású gyár emeltessek. Eldígg azzal segítettek magukon, hogy két főfaját a szivaroknak külföldön készítették, a mi által a gyárak természetesen tehermentesítve lettek és a többi fajok nyugalommal várhatták be a szárítást és elkészítést. Egynehány esztendeje ez nem így történik, csak nagyon csekély rész készítettik most külföldön és a következmények természetesen nem maradnak el. A vidékről a fővárosba eközben a szivarok olyan állapotban jönnek, hogy ezek pillanatnyi használhatósága teljesen ki van zárva. És miután az elárúsítók a gyártmányok között nem válogathatnak, könnyen felfogható, hogy milyen nehéz jelenleg egy cikknek eladásra, mely olyan, mint ez, mely cikknek alapjában véve magamagát kellene eladnia, magamagától kellene kinalnia.

De még egy körülmény az oka annak, hogy az általános elégtelenség egyre növekszik. Évről-évre növekszik az óhaj-tás világos szivarok után, a világos szivarok állománya pedig évről-évre csökken. Be kell ismernünk, hogy Ausztriában ezidőszent világos fedőlevelekben hiány nincsen és ott minden dohányzó annyi világos szivart kaphat, amennyit épen kíván. Tudomásunk szerint ugy a magyar, mint az ausztriai kormány a szivar fedőleveleket külföldről szerzi be és miután világos fedőlevelekben ezidőszent nagy a hiány, minek következtében ezen fedőlevelek ára igen magas, könnyen érthető, mi az oka annak, hogy a világos szivarok egyre ritkulnak.

Mindezzel természetesen a dohányos ember nem törődik. Reá nézve egészen közömbös, hogy az állami gyárak elegendő készletekkel bírnak-e, hogy az állam olcsón vagy drágán szerzi-e be stb. A dohányzó közönség elsősorban jól szelelő szivarokat kíván és igen nagy súlyt fektet a szivarok külsejére, másodsorban megkívánja azt is, hogy a szivar kellőképen száraz legyen és csak utolsó-sorban érdekli a dohányzót maga a szivaranyag és annak illata, aromája.

És ilyen szivart kell a közönségnek nyújtani, ha azt kívánjuk, hogy a szivar-fogyasztás azt a terjedelmet elérje, melyet az előnyösen megváltozott viszonyok között igenis elérhet. A magyar szivarokról közölt dicsérő ujságcikkek csak a közönség megtévesztésére jók; a szakember a szivarok minőségét nézi és nem a magasztaló ujságcikket.

Nem, ezidőszent bizony nincs okunk szivarjaink jóságát magasztalni. Sőt nem osztjuk azon hírlapíró dicséretét sem, aki köszönettel emlékszik meg a pénzügyminiszterrel azért, mert a spanyol-amerikai háborúra való tekintettel oly mennyiségű Havannah-szivart vásárolt meg az állam részére, hogy ez a mennyiség három esztendőn felezi a szükségletet. Mi kértelkedünk ezen hír valódiságában, azután meg az illető lap cikkírójának kívánjuk, hogy ezen most beszerzett Havanna szivarokból majd három év múltán szívjon csak egyet is, büntetésül a sok dicséretért. Nem dicsérni, hanem javítani, ez a feladat és ez legyen a czél.

Orvoslást kérünk.

A korcsmárosok és kávéházak tudvalevőleg szivarengedéllyel vannak ellátva, a mely őket azonban csak arra jogosítja, hogy szivart és szivarkát vendégeiknek adhatnak el; szintén meg van engedve ezek némelyikének különlegességi szivart is vendégeiknek eladni; itt alig ellenőrizhető, hogy egy vendég 2 darab cigarettára helyett 20 darabot is vesz, hanem azt, hogy a kávéházakban bármilyen mennyiségű különlegességi szivart és szivarkát lehet vásárolni — nagy visszaélésnek kell neveznünk. Mi megvagyunk gyöződve arról, hogy csak egy kis része azoknak, kik így módon szerzik be szükségletüket, vannak az árak felől tájékozva, vagy azok iránt tudakozódnának. Vannak Budapesten kávéházak, a hol a Favoritas 15 krért adatik el, a Prinzessa cigarettára pedig mindennél 3 kr-ával számíttatik; a fővárosban csak egy különlegességi árudát engedélyeztek és nem is kívánunk még egyet felállítani, mert abból indulnak ki, hogy ez az egy áruda elég-séges.

Hogyan egyeztethető tehát ezen elvvel össze, ha Budapesten majdnem minden vendéglős vagy kávékülönlegességi szivart és szivarkát árúsít el? Mi azon véleményben vagyunk, hogy ezen esetben a közönség kényelmére szolgáló gondoskodás helytelenül van alkalmazva, mivel a hivatott dohányárusoknak türelmesen kell látni, mint árúsít nagy haszonnal egy szomszédja oly árut, melyet nekik elárúsítani nem lehet — nem szabad.

Az anyagi haszonvesztés mellett a dohányárusok hirneve is csorbát szenved a közönség felfogása szerint, a mely a valódi tényállást nem ösmeri, mert azt el sem hinnék, hogy lehetséges lenne egy országban — a hol az egyedáruság létezik — a semmi külön terhet és felelősséget nem viselő vendéglőst és kávést mint elárúsítókat azok fölül állítani, a kik hivattaszerüen végzik azt; azonfelül virágzik azon cigarettázás is, melyet hivatlan pinczerek saját gyártmányaikkal üznek és ehhez igen jó szolgáltatást tesz a pinczereknek gazdjuk jogszolgálat. Ha nem is lehet ezen üzelmeket a vendéglős és kávéosoknál tökéletesen elfojtani, mégis azt gondoljuk, hogy szükséges lenne ezen helyiségeket szigorú felügyelet alá vonni, semmi esetre sem lenne megengedendő a különlegességi áruk eladása, annál kevésbé, mert a sokféle ilyen szivarkákat még a pénzügyőrök is alig tudnák felismerni, hogy melyik a valódi és melyik a pinczer gyártmány! Ha pedig csakugyan szükségesnek találják, hogy a különlegességi gyártmányok több helyen is árultasának, hák akkor van a fővárosban elegendő oly áruada, mely ezen gyártmányok eladását is szívesen teljesítené.

Ha, a mint látszik, a különlegességi áruk fogyasztói a magasabb árakat fel sem veszik, akkor játkészerüen könnyű az eladási jutalékot az árusok részére megnyerni az által, hogy az árakat felemelik; miért vágjon zsebre a vendéglős vagy kávéos oly hasznót, mely őt meg nem illeti, de a melyet a hivatott dohányárusok nagyon is elbirnának?

A midőn ipakodunk az illetékes körök figyelmét ezen ügy felé terelni, egyuttal felkérendőnek tartjuk a pénzügyi közegeket, miszerint hivatásuknak sokkal szigorubbán feleljenek meg, mint ezidő szerint, mert igen sok történik, a mi határozottan tiltva van, de a mint látszik, csak a papíron van a tilalomnak nyoma. Ha a pénzügyi biztos urak komolyan hozzáállnának, akkor bizonyára azon tőzsdetulajdonosok, a kik károsítva látják magukat, minden tőlük telhető felvilágosítás és segédkezéssel hozzájárulnának a helyzet javításához.

Szerkesztői üzenetek.

K. H. urnak S. Ily általánosságban tartott panaszokra nem reflektálhatunk; ha valaki vádol, lépjen nyíltan fel.

H. Sch. urnak B.-ben. Következőkben válaszunk kérdéseire:

1. A kisáros nem köteles nyitott dobozokat elfogadni. De miután előfordul, hogy a papírszalagok szakadnak, amiért a ladák nyitottnak gondolhatók, jó lesz — egy feljelentés alkalmazásával — az ügyelőbizost felvilágosítani és e tényt neki bebizonyítani.

2. A nagytőzsde (kistőzsde nélkül) hivatalos órái hétköznap 8—12 és 2—6 óráig vannak.

3. Vasár- és ünnepnapokon a nagytőzsde nagyban nem köteles adni.

33.883. szám.

Hirdetmény.

A magyar korona országai területén 1891. évi ápril hó elseje óta forgalomba levő magyar bélyegjegyek helyett 1898. évi július hó elsejétől kezdve koronaértékre szóló új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsáttatni.

Az új kiadású bélyegjegyek kiadása 1, 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 30, 40, 50 és 72 fillér, továbbá 1 korona, 1 korona 20 fillér, 1 korona 50 fillér, 1 korona 80 fillér, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20, 24, 30 és 40 korona értékben, összesen 29-féle értékfokozatban vékony fehér vízjegy papíron és enyvezett hátrészzel vannak kiállítva.

Az új bélyegjegyek két főrészből állanak, u. m.: a) a tulajdonképeni bélyegképből és b) az annál nagyobb bélyegalnyomatból.

A filléres bélyegjegyek 29 mm. széles és 35 mm. magas alakban, rajzban egyféle alnyomattal és háromféle bélyegképpel; a koronás bélyegjegyek 36 mm. széles és 44 mm. magas alakban szintén egyféle alnyomattal és háromféle bélyegképpel, különféle színben nyomva kerülnek forgalomba.

A bélyegjegyek alnyomata két finom vonal közé zárt, csipkeszerű díszítményű keretből és azon belül egy a filléres jegyeknél vízszintesen, a koronás bélyegjegyeknél merőlegesen párhuzamos finom vonalakkal áttört felső mezőből és egy külön ékítményes keretbe foglalt alsó táblacsakából áll, a mely utóbiból az „1898“ évszám arab számjegyekben fehérben tűnik elő.

A filléres bélyegjegyek alnyomata 26 mm. széles és 32 mm. magas. A koronás bélyegjegyek alnyomata 33 mm. széles és 40 $\frac{1}{2}$ mm. magas.

Az 1, 2, 4, 6 és 8 filléres bélyegjegyek bélyegképeként az alnyomat csipkesdíszítményű keretén belül gyöngykoszoru látható. E koszorun belül a kép közepén, az alnyomat színében finom vonalakkal áttört kisebb körmezéjében, a bélyegjegy arab számmal és f. betűvel jelezve tűnik elő. És közép mező felett körszelvényben a magyar korona, a közép mező alatt pedig szintén körszelvényben a magyar állam czimere látható. A körvonal által határolt közép mezőhöz jobbról-balról egy-egy rosetta kapcsolódik.

A gyöngykoszoru rosetták és körszelvények által határolt sötét háttér részben levéldíszítményű sarokdíszekkel van fődve. A bélyegkép négy sarkában a gyöngykoszorún kívül sarokdíszítmények láthatók.

A 10, 14, 20 és 24 filléres bélyegjegyek bélyegképeként egy 21 mm. széles és 21 mm. magas négyzetű terület közepén az alnyomat színében párhuzamosan finom vonalakkal áttört tojásdad alakú mezőben a bélyegjegy értéke arab számmal és kis f. betűvel jelezve tűnik fel.

E tojásdad alakú mező fölött a közepén a magyar korona, attól ránézetben jobbra könyv, mérleg és kard, balra pedig horgony és szárnyas merkurkalap, mint jelvények láthatók.

A tojásdad alakú mező alatt a magyar állam czimere tűnik elő. Ennek jobboldalán a közép mezőt is körülfutó tölgyfalevelek, a baloldalán pedig babérgy levelei láthatók.

A 30, 40, 50 és 72 filléres bélyegjegyek bélyegképeként, a 21 mm. széles és 21 mm. magas két finom vonal közé zárt négyzetű területen boltozatszerű díszítmény alatt sötét háttérből a magyar állam czimere a magyar koronával, jobbról-balról virágdíszítményekkel. A bélyegkép felső két sarkában a boltozatszerű díszítmény felett stylizált levelekből szerkesztett sarokdíszítmények láthatók. A czimer alatt stylizált levéldíszítmények által határolt két koralaku mezőn ránézetben a jobboldaliban kis f. betű, a baloldaliban pedig a bélyeg értékét jelző arab szám tűnik elő.

Az 1 koronás, 1 korona 20 filléres, 1 korona 50 filléres, 1 korona 80 filléres, két koronás és négy koronás bélyegjegyek bélyegképeként, az alnyomat csipkesdíszítményű keretén belül 27 mm. széles és 27 mm. magas négyzetű területen, boltozatszerű sötét háttérből a magyar állam czimere tölgyfalevelé koszorúval bekerítve s fölötte a magyar korona tűnik elő. A czimer baloldalán (ránézetben) szárnyas kalapot viselő, kezében kigyós botot tartó férfi alak (Merkur), a jobboldalán pedig jobblekében könyvet, balkezeében kardot tartó, jobb karjával a czimert körülfutó koszorura könyökölő női alak s mindkettő ülő helyzetben látható. A czimer alatt egy jobbról-balról csillagszerű díszítménnyel ellátott s felül-alul két helyen szalagszerűen össze-

göngyöldött táblacska látható, a melynek vonal által befoglalt négyzetű közepérszéből a bélyegjegy értéke arab számmal K. betűvel és illetőleg K. és f. betűvel jelezve tűnik elő.

Az 5, 6, 8, 10 és 12 koronás bélyegjegyek bélyegképeként vízszintesen párhuzamos finom vonalakkal áttört mezőben, a magyar állam czimere a magyar koronával jobbról és balról 1—1 gyermek angyal által tartva tűnik elő.

A czimer alatt egy tojásdad alakú, alul szalagszerűen, jobbról-balról pedig tölgyfalevelekkel bekerített mezőben a bélyegjegy értéke arab számmal és nagy K. betűvel jelezve látható.

A 14, 20, 24, 30 és 40 koronás bélyegjegyek bélyegképeként, vízszintesen párhuzamos finom vonalakkal áttört mezőben talapzaton ülő női alak, balkezeében olajfa ággal, jobb kezével a jobb térdén álló magyar állami czimert tartva tűnik elő. Az említett talapzat melleső oldalán a bélyegjegy értéke arab számmal és nagy K. betűvel jelezve látható. A bélyegjegy alsó balrészén a háttérben virágdíszítmények láthatók.

Ugy a filléres, mint a koronás bélyegjegyeknél az illető bélyegjegy értéke közvetlenül a bélyegkép alatt annak színében álló kezdő betűkkel egy sorban van nyomva.

A bélyegjegy névértéke	A bélyegkép színe	Az alnyomat színe
1 fillér	sötét zöld	világos zöld
2 »	fekete	»
4 »	kék	»
6 »	sötét zöld	» piros
8 »	barnás vörös	» zöld
10 »	sötét zöld	» barna
14 »	fekete	»
20 »	barnás vörös	»
24 »	kék	»
30 »	sötét zöld	világos kékes szürke
40 »	fekete	» »
50 »	barnás vörös	» »
72 »	kék	» »
1 korona	fekete	világos zöld
1 » 20 fillér	sötét zöld	» piros
1 » 50 »	kék	» zöld
1 » 80 »	barnás vörös	» »
2 »	fekete	» piros
4 »	sötét zöld	» zöld
5 »	»	» barna
6 »	barnás vörös	» »
8 »	sötét zöld	» piros
10 »	fekete	» barna
12 »	kék	» »
14 »	barnás vörös	világos kékes szürke
20 »	zöld	» »
24 »	sötét zöld	» piros
30 »	fekete	» kékes szürke
40 »	kék	» »

Tekintettel arra, hogy a bélyeg- s illetéktörvények és szabályokban az egyes díjtételek s bélyegilletéki fokozatok osztrák értékben vannak megállapítva a korona értékre való átszámításnál $\frac{1}{2}$ krajczár egy fillérel, 1 krajczár két fillérel, 50 krajczár 1 koronával s 1 frt két koronával egyenlő értékűnek veendő.

A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek az 1898. évi július hó elseje után is 1898. évi augusztus hó 31-éig elárúsíthatók s teljes érvényben használhatók, 1898. évi augusztus hó 31-ének lejárataul azonban forgaloma s érvényen kívül helyzetetnek, mihez képest 1898. évi szeptember hó elsejétől kezdve kizárólag csak új bélyegjegyeket szabad elárúsítani és használni.

Az ekként forgalomban s érvényen kívül helyezett bélyegjegyeknek ezen időpont telte után való használata a törvényes bélyegkötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog tekintetni s az illetéki szabályok szerint ezzel egybekötött hátrányos következményeket fogja maga után vonni.

A forgalomban kívül helyezett, érvényt vesztett bélyegjegyek a törvényes határozományok megtartása mellett a bélyegraktáraknál, kir. adó-s jövedéki hivataloknál az 1898. évi szeptember hó elsejétől bezárólag ugyanezen hó 30-áig új bélyegjegyekkel ingyen lesznek kicserélhetők.

Az ez iránti beadványok bélyegmentesek.

Ezen határidő telte után a forgalomból kivont, érvényt vesztett bélyegjegyek sem kicserélteni nem fognak, sem értékük meg nem térítettik. Ipar s kereskedelmi könyvek, valamint magán váltóúrlapok, számlák sat., a mennyiben ezekre a jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek az 1898. évi szeptember hó elseje előtt szabályszerű hivatalos felbélyegzés mellett alkalmaztattak, a most említett időpontot túl is fennakadás nélkül véltethetnek használatba.

A külföldi hírlapi, hirdetményi, naptári s bélyeges úrlapokra nézve — kivéve a kincstári vasuti fuvarlevélúrlapokat — valamint egyéb bélyeg-értékjelzésekre nézve egyelőre változás nem áll be.

Budapesten, 1898. május 20-án.

M. kir. pénzügyminiszteriumtól.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK GROSS- UND KLEINVERSCHEISSER UNGARNS).

INHALT. Unsere Zigarren. — Wir bitten um Abhilfe. — Vermischtes. — Briefkasten der Redaktion. — Annonce.

Unsere Zigarren.

Offenbar angeregt durch unseren Artikel über die Beschaffenheit der Zigarren, hat ein hiesiges Tageblatt es kürzlich unternommen, in mehr oder minder witziger Weise sich dieses Stoffes zu bemächtigen und wie es eben nicht anders sein kann, in durchaus unfachmännischer Weise die Qualität der Zigarren zu schildern. Daran wäre gar nichts Besonderes, wenn nicht bald darauf dasselbe Tageblatt, angeblich ein aus der Feder eines österreichischen Delegationsmitgliedes stammendes Dementi veröffentlicht hätte, in welchem der Artikelschreiber behauptet, die österreichischen Zigarren wären viel, viel schlechter als die ungarischen, ja, das geschätzte Delegationsmitglied behauptet sogar, dass hier ein wahres Eldorado für Raucher herrsche. Nun was das betrifft, so ändern wir nichts an der Meinungsabgabe des österreichischen Delegationsmitgliedes, zumal es keinen Menschen etwas schadet, wenn die ungarischen Zigarren diesem Herrn schmecken. Allein, was wir dabei beanstanden müssen, ist der Umstand, wonach sich dieser Herr quasi als Fachmann auf diesem Gebiete geriert, indem er behauptet, er hätte daheim genug Gelegenheit als Abgeordneter bei der Zigarrenfabrikation und dessen Vertriebe seine Beobachtung zu machen. Weiters können wir auch jenen Punkt des Artikelschreibers nicht unberührt lassen, wo er nachzuweisen sucht, dass der Beweis, die ungarischen Zigarren wären besser als die österreichischen, schon dadurch hergestellt sei, weil in den Grenzorten, welche Ungarn von Oesterreich trennen, auf österreichischer Seite der Verschleiss auffallend gering ist, indem die Oesterreicher sich ihren Zigarrenbedarf aus dem nahen Ungarn leicht holen können. Wohlweislich unterlässt es der österreichische Delegierte zu untersuchen, ob nicht auch auf ungarischer Seite in den Grenzorten der Konsum auffallend gering ist, denn thäte er das, so fielen diese Behauptung wie ein Kartenhaus zusammen. Im Uebrigen bedürfen wir hiezu nicht erst der Grenzorte, um zu konstatieren, dass von Ungarn fast gar keine Zigarren nach Oesterreich gehen, sondern umgekehrt, von dort zu uns ungezählte Massen anlangen. Wir wollen damit nicht gesagt haben, dass die österreichischen Zigarren besser sind als die ungarischen, allein diese Thatsache steht einmal fest. Es wäre ein unvergleichlicher Fehler, den wir begehen würden, wollten wir es verschweigen, dass selbst hier in der Hauptstadt eine riesige Anzahl österreichischer Zigarren geraucht werden, welche in dem nahen Wien angekauft, von den Reisenden mitgebracht werden. Wahrlich, jene Zeitungen, welche solch irrige Mittheilungen von Seite eines Einsenders veröffentlichen, erweisen dem Staatsschatz und dem Publikum einen sehr schlechten Dienst. Wir sehen nicht

ein, warum man nicht die Dinge bei ihren wahren Namen nennen soll und wozu Mittheilungen nothwendig sind, welche geeignet sind die leitenden Kreise des Tabakmonopols zu täuschen. Wir erkennen es sehr gerne an, wenn wir das Bestreben sehen, einen riesigen Konsumartikel, der dem Staatsschatz einen bedeutenden Nutzen zuführt, verbessert zu sehen, und thatsächlich geschah dies auch viele Jahre hindurch in auffällig flotter Weise, allein, gegenwärtig sind die Zigarren schlecht, das ist nicht zu leugnen und wenn wir nach den Gründen forschen warum sie schlecht sind, so ist auch dies sehr bald geschehen. Der Konsum wächst und muss naturgemäss wachsen, hiezu ist aber fortwährend die Errichtung neuer Fabriken nothwendig. So kommt es denn, dass bis eine neue Fabrik errichtet wird zwei Jahre vergehen, während welcher Zeit sich abermals die Nothwendigkeit ergibt, eine oder zwei neue Fabriken zu errichten. Bisher half man sich damit aus, zwei Hauptsorten im Auslande anfertigen zu lassen, wodurch die Fabriken natürlich entlastet wurden und die übrigen Sorten mit Musse das Trocknen und Anfertigen abwarten konnten. Seit einem Jahre geschieht dies nicht, es wird nur ein sehr geringer Theil aus dem Auslande bezogen und die Folgen bleiben natürlich nicht aus. Es gelangen aus der Provinz nach der Hauptstadt mitunter Zigarren in einem Zustande, dass deren momentane Brauchbarkeit vollständig ausgeschossen ist. Und da die Verschleisser sich das Fabrikat nicht wählen können, lässt es sich ermassen, wie schwer gegenwärtig der Verkauf eines Artikels ist wie dieser, ein Artikel, der sich im Grunde genommen selbst verkaufen, selbst anempfehlen sollte.

Aber auch noch ein anderer Umstand ist es, der dazu beiträgt, die allgemeine Unzufriedenheit zu vermehren. Von Jahr zu Jahr wird das Verlangen nach lichten Zigarren stürmischer und das Vorhandensein solcher wird stets geringer. Wenn es statthaft wäre, nach dem Muster des österreichischen Delegierten, welcher den eingangs erwähnten Artikel schrieb, die österreichischen Zigarren mit den unseren zu vergleichen, so müssten wir bekennen, dass in Oesterreich dermalen keine Noth an lichten Deckblättern herrscht und erhält dort jeder Raucher lichte Zigarren, wie viel er wünscht. Nachdem aber, wie uns bekannt, sowohl die ungarische wie auch die österreichische Regierung ihren Bedarf an Deckblättern im Auslande deckt, nachdem ferner derzeit die lichten Deckblätter im Preise weit höher stehen als die Dunklen, lässt es sich unschwer errathen, worauf der Mangel an lichten Zigarren bei uns zurückzuführen ist.

Das alles erwägt der Raucher nicht. Es kann nicht seine Sorge bilden, ob die Tabakregie genügende Fabriken, genü-

genden Vorrath besitzt, ob sie den Tabak billig oder theuer einkauft etc. etc. Der Raucher wünscht eine rauchbare Zigarre, wobei er in erster Reihe auf das Aussehen derselben viel Gewicht legt, in zweiter Reihe auf die halbwegs trockene Beschaffenheit derselben, dann erst auf die Qualität der Füllung, beziehungsweise des Aromas derselben. Und eine solche Zigarre muss geliefert werden, soll der Konsum jene Höhe erreichen, die er, kraft der gründlich geänderten Verhältnisse, zu erreichen berechtigt ist. Die Druckerschwärze, mit der die Lobeshymnen über die Vortrefflichkeit unserer Zigarren gedruckt werden, sie verblasst vollständig, wenn ein Fachmann dieselbe liest. Nein, dermalen haben wir keine Ursache unsere Zigarren zu loben, ja wir stimmen nicht einmal mit jene Ansicht eines hiesigen grossen Blattes überein, welches dem Finanzminister Dank weiss, weil er in Voraussicht des amerikanischen-spanischen Krieges ein Quantum Havannah-Zigarren einkaufen liess, welches nach Ansicht dieses Artikelschreibers für drei Jahre hinreichen wird. Wir zweifeln an der Wahrheit dieser Mittheilung, wenn sie aber wahr ist, dann wünschten wir, dass der Lob verkündende Artikelschreiber diese echten Havannah-Zigarren nach drei Jahren selber rauchen soll, zur Strafe für ihn und als Warnung für all diejenigen, die nur zu loben bestrebt sind und nicht zu verbessern.

Wir bitten um Abhilfe.

Die Wirthe und Kaffeehausbesitzer sind bekanntlich mit Lizenzen versehen, die sie bloss zu dem Verabreichen von Zigarren und Zigarretten an ihre Gäste berechtigt. Auch ist es diesen Geschäftsleuten gestattet, Spezialitäten-Sorten an die Gäste abzugeben. Nun kann es allerdings nicht konstatiert werden, wenn ein Gast sich statt 2 Stück Zigarretten deren 20 kauft, allein einen groben Unfug müssen wir es nennen, wenn man die Spezialitäten-Sorten in fast jeder Menge in den Kaffeehäusern erhält. Wir sind fest davon überzeugt, dass nur ein sehr geringer Theil der Raucher, welche sich dermassen ihren Rauchbedarf decken, nach den Preisen forschen, oder dieselben gar kennen. Es gibt Kaffeehäuser in Budapest, wo die Favoritas um 15 kr. verkauft wird, die Prinzessas-Zigarrette sie kostet überhaupt überall 3 kr. per Stück. Man hat in der Hauptstadt bloss eine einzige Spezialitäten-Trafik errichtet, weil man von dem Standpunkte ausgeht, dass dieses eine Geschäft genügt. Wie verträgt es sich also mit diesem Grundsatz, wenn in Budapest neben jeder namhaften Trafik ein Cafétier oder Restaurateur Spezialitäten-Zigarren und -Zigarretten verkauft? Wir denken, dass in diesem Falle die Fürsorge für die Bequemlichkeit des Publikums sehr schlecht angebracht ist, indem die Berufstrafikanten es ruhig mit ansehen müssen, wie ihr Nachbar Zigarren mit grossem Nutzen verkauft, Zigarren, die sie selbst nicht auf Lager haben können und dürfen. Nebst den materiellen Entgang, leidet das Renommée des

Trafikanten in den Augen des Publikums, welches den Sachverhalt nicht kennt. Denn dass es möglich wäre, dass man in einem Lande, wo das Monopol zu Hause ist, den für nichts verantwortlichen und keinerlei Lasten tragenden Gastwirthen als Verschleisser über den Berufstrafikanten stellt, das würde doch niemand glauben. Ausserdem florirt das Zigarretten-geschäft, welches unberufene Kellnerhände — selber anfertigend — betreiben, in ausserordentlicher Weise, und leistet die ertheilte Lizenz dem Kellner dabei vorzügliche Dienste. Kann man diese Manipulation der Cafétiers und Wirthe auch nicht vollständig lahm legen, so glauben wir immerhin, dass es geboten erschiene, diese Lokale einer strengen Beaufsichtigung zu unterziehen. In keinem Falle aber dürften die Spezialitäten-Sorten dort verkauft werden, zumal die vielen Sorten von Zigarretten, das Unterscheiden der echten von falschen für die Finanzorgane eine Sache der Unmöglichkeit ist. Ist es jedoch unbedingt nothwendig, dass die Spezialitäten-Sorten an mehr als einem Orte zum Verschleisse gelangen, so gibt es ja in der Hauptstadt eine genügende Anzahl solcher Trafiken, welche nebst ihrem Verschleisse auch das Verabfolgen dieser Sorten gerne übernehmen würden. Wenn, wie es den Anschein hat, dem Spezialitäten-Zigarren rauchenden Publikum an die Vertheuerung der Zigarre nichts liegt, so liesse sich doch spielend leicht eine Provision für den Verschleisser herauschlagen, indem man die Preise erhöht. Wozu soll der Cafétier oder Gastwirth einen Nutzen einheimen, der ihm nicht gebührt und den die Verschleisser sicherlich sehr wohl brauchen können.

Indem wir die Aufmerksamkeit der hiefür kompetenten Stelle auf diese Angelegenheit zu lenken bestrebt sind, möchten wir auch die Finanzorgane ersucht haben, ihres Amtes weit strenger zu walten, als dies gegenwärtig der Fall ist, da so vieles geschieht, was direkt verboten ist und nur auf dem Papiere als Verbot gilt. Wenn die Herren Finanzkommissäre ernstlich an diese Arbeit gehen wollen, dann werden sie von Seite der Trafikanten selbst, die dadurch geschädigt werden, jede mögliche Aufklärung und Unterstützung finden.

Vermischtes.

Ministerielle Fürsorge. Se. Excellenz Finanzminister Lukács hat angeordnet, dass in allen, seinem Ressort zugehörigen Aemtern hygienische Vorkehrungen geschaffen werden, damit sich die Tuberkulose nicht verbreite. Das Circular verordnet, dass die Lokalitäten rein gehalten, die Spucknapfe gesäubert und alles gethan werde, was in hygienischer Beziehung noth thut, die schreckliche Krankheit herabzumindern. Mit aufrichtiger Genugthuung wird jeder wahre Menschenfreund eine derartige ministerielle Fürsorge begrüessen und mit Recht kann Ungarn stolz sein, Minister zu haben, die trotz eines sehr prosaischen Portefeuls, wie es dasjenige der Finanzen ist, gleichwohl die Humanität nicht aus dem Auge verlieren und in ideal menschlicher Weise ihre hehre Aufgabe erfassen. Und da der erste Schritt gethan ist, welcher die Beamtenschaft vor der schrecklichsten aller Krankheiten zu schützen den Zweck hat, glauben wir nicht fehl zu gehen, wenn Se. Excellenz die hygienischen Massnahmen noch weiter ausdehnt, indem er anordnet, dass die in seinem Dienst stehenden tausenden Trafikantinnen und Trafikanten der Sonntagsruhe theilhaftig werden, wodurch die Heilung zahlreicher Lungen und die Verhütung des Erkrankens derselben wesentlich gefördert werden könnte. Wir erwarten diese dringend nothwendige Verfügung umsomehr, als durch dieselbe auch der langgehegte Wunsch Sr. Excellenz endlich seine vollständige Befriedigung erfahren würde und geben uns der Hoffnung hin, dass der in Bälde einzuführende Zigarren-Automat das letzte Bedenken entfernen wird, welches im Momente noch gegen die Einführung der Sonntagsruhe vorherrscht.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn K. H. in S. Wir können auf so allgemein gehaltene Anklagen nicht reflektiren; wenn Sie Jemanden beschuldigen, dann treten Sie offen auf.

Herrn H. Sch. in B. Wir beantworten Ihre Fragen wie folgt:

Ad. 1. Der Kleintrafikant braucht keine offene Kistchen zu nehmen. Da es jedoch häufig vorkommt, dass die Papierbänder rissen, wodurch man glaubt, das Kistchen wäre offen gewesen, so empfiehlt es sich, wenn eine Anzeige kommt,

diess dem Finanzkommissär erklärend nachzuweisen.

Ad. 2. Die Grosstrafik (ohne Kleintrafik) hat von 8—12 und von 2—6 Uhr Amtsstunden an Wochentagen.

Ad. 3. An Sonn- und Feiertagen braucht der Grosstrafikant en gros keine Waaren auszufolgen.

Hilfsredakteur: **Ferdinand Heitai.**

A gyulai magyar kir. pénzügyigazgatóságtól.

14633.

1898.

Póthirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a szarvasi dohány-nagyáruháza 9161—898/I. szám alatt kiirt árlejtsi hirdetményben foglalt azon értesítés, hogy ezen áruháza kezelője eddig kezelési díj czimén 3 1/2% jutalékot élvezett, tévedésen alapszik, mert az illetőnek kezelési díja csak 3% volt.

Gyula, 1898. május 24-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

40662.

Vj/898

Póthirdetmény

a 38205 VI—898. számhoz.

A kinstári dohánygyártmányok fuvarozásának 1898. évi augusztus hó 1-től kezdve egy, esetleg három évi időtartamra alulírott kir. pénzügyigazgatóságnál folyó évi június hó 13 án délelőtt 10 órakor tartandó versenylárgyalás iránt kibocsájtott 38205 VI—1898. számú árlejtsi hirdetményben felsorolt fuvarozási utvonalon kívül még a következő utvonalon való fuvarozás is fog eszközöltetni, u. m.:

a) a temesvári m. kir. dohánybevéltő hivataltól a helybeli m. kir. dohánygyárba vagy gőzhajó-állomáshoz, avagy vissza;

b) a temesvári magyar királyi dohánybevéltő hivataltól a józsefvárosi vasuti indóházhoz vagy vissza.

Árverelni szándékoók ezen helyreigazításra ezennel figyelmeztetnek.

Temesvár, 1898. évi május hó 19-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

➡ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ➡

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai **Deutsch-Landsbergben (Graz mellett)**

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányait, és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **szalon-gyufájokat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvédszobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar

államférfiak arcképeivel díszítve.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergben** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. szám alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai

DEUTSCH-LANDSBERGBEN Graz mellett.